

KIPPEMEST EN STIKSTOFTRAPPEN BIJ SLA OP LICHTE DUINZANDGROND

J. P. N. L. Roorda van Eysinga

**Instituut voor Bodemvruchtbaarheid
Haren-Groningen**

J. A. B. Stolze - Ir. J. A. B. Stolze,
thans werkzaam aan een ontwikkelingsproject in Zambia, was ten tijde dat de proef werd uitgevoerd student aan de Landbouw Hogeschool te Wageningen en praktisch werkzaam op het Proefstation te Naaldwijk.

IN de pluimveesector kent men het probleem van de mestoverschotten. Om toepassing van kippemest onder glas te bestuderen en eventueel te stimuleren, werd een proef opgezet. Deze proef werd reeds in 1966 uitgevoerd. Gezien onze ervaringen zijn we toen niet onder de indruk gekomen van het aanbod aan kippemest. Er schijnt echter nog steeds een groot overschot te zijn; reden waarom de resultaten alsnog worden gepubliceerd.

PROEFOPZET

De proef werd uitgevoerd met sla in een twee jaar oud onverwarmd warenhuis op lichte duinzandgrond in Monster. De

grond van het proefveld bevatte: 1,2 pct. organische stof, 0,1 pct. CaCO_3 , de pH-water was 7,2, N-water 0,4, P-water 3,5 en K-water 2,3.

De kippemest werd betrokken van de plaatselijke leverancier. Het kostte enige moeite kippemest geleverd te krijgen. Het afgeleverde produkt werd als oude kippemolmest beschreven.

Een monster uit de mest gaf het volgende resultaat:

Vocht	52 pct.
Organische stof (gloeiverlies)	6,9 pct.
CaCO_3	1,2 pct.
Oplosbaar zout	1,1 pct.
N-totaal	0,1 pct.
N-water	0,0 pct.
P_2O_5 -Morgan	0,7 pct.
P_2O_5 -water	0,1 pct.
K_2O -water	0,3 pct.

Uit de analyse blijkt dat de mest arm is aan zout en plantenvoedende bestanddelen.

De proef omvatte vier giften kippemest, te weten: 0, 125, 250 en 500 kg per are, in drievoud. Elk veldje werd nog in vieren gedeeld (split-plot), waarop vier stikstoftrappen werden toegediend, te weten: 0, 2,5, 5 en 10 kg kalkammonsalpeter (23 pct N) per are. De overige bemesting bestond uit drie kg dubbelsuperfosfaat per are over het gehele proefveld.

De bemesting werd toegediend in de tweede helft van januari. De sla, ras Delta, opgekweekt in perspotjes, werd be-

gin februari uitgeplant en op 13 april geoogst. Het gemiddeld kroppgewicht in kg per 100 stuks is in onderstaande tabel weergegeven.

kg Kalkammonsalpeter per are

Kippemest
kg per are

	0	2,5	5	10
0	12,5	19,5	20,4	20,8
125	14,5	22,4	22,9	22,7
250	16,0	21,5	23,4	22,3
500	19,8	23,3	21,3	22,7

Het verschil in opbrengst tussen niet en wel bemest met kippemest, resp. kalkammonsalpeter is wiskundig betrouwbaar (zie omliggende gedeelte van de tabel).

Uit de opbrengstgegevens blijkt dat weglaten van de kalkammonsalpeter of van de kippemest een duidelijk lagere produktie heeft gegeven. Indien beide meststoffen tegelijk werden gebruikt deed het er verder weinig toe hoeveel werd gegeven.

CONCLUSIE

Het gebruik van oude kippemolmest gaf op een vrij arme, lichte duinzandgrond, indien kalkammonsalpeter was gegeven nog een produktieverhoging van ongeveer 10 pct. Het gebruik van kippemest gaf een grote oogstzekerheid in die zin dat, bij gebruik ervan, het er weinig meer toe deed hoeveel kunstmeststikstof werd gegeven.

Van het gebruikte produkt had ongetwijfeld meer kunnen worden gegeven. Normaal is kippemest echter rijker en zullen de toe te dienen hoeveelheden inderdaad wel bij 250 à 500 kg per are liggen.

Tot slot kunnen we nog opmerken dat het best mogelijk is dat de pluimveeteelt met de mest geen raad weet, maar dat de tuinders in het Westland hier, afgaande op onze ervaringen, weinig van merken. Vermoedelijk kan aan de afzet van deze mest nog veel worden verbeterd.